

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRIJAI, EGYESÜLJETEK!

78. évfolyam, 304. szám
1988. december 22., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

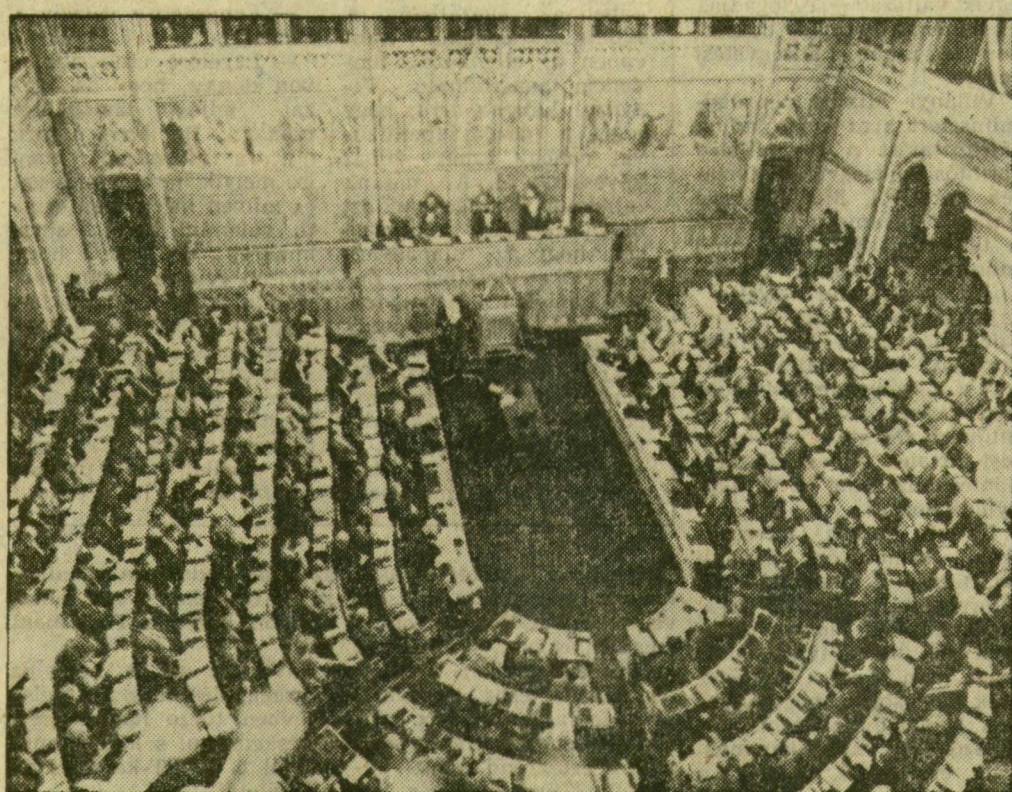
Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Az Országgyűlés ülészakájának második napja

Szerdán délelőtt 9 órakor az 1989. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az ahhoz kapcsolódó előterjesztések feletti együttes vitával folytatta munkáját az Országgyűlés ülészakája.

Az ülésen részt vett Straub F. Brunó, az Elnöki Tanács elnöke, Grósz Károly, az MSZMP főtitkára és Németh Miklós, a Minisztertanács elnöke.

Az elnöklő Stadinger István bejelentette, hogy Schöner Alfréd főorvos (országos lista) indítvánnyal fordult az Országgyűléshez: a törvényhozó testület a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsához címzett táviratban fejezte ki együttérzését az örményországi földrengés károsultjaival. Az Országgyűlés egyetértett a javaslatlall.

Vita a törvényjavaslatról

Az első felszólaló Kádár Magdolna (Szolnok m., 6. vk.) kiskunhegyesi körzeti orvos véleménye szerint a reformfolyamatok a természetben és a piaci viszonyokban még nem gyökeresedtek meg olyan mértékben, hogy erősödésük reformköltségvetéssel kiszolgálható lenne. Gondok mutatkoznak a tekintetben is, hogy működésben zavarokkal küzdő, hangulatában zilált gazdaságra nehéz olyan költségvetést építeni, amely közvetíteni, sőt érvényesíteni tudja a stabilizáció érdekében már meghozott döntéseket. Javasolta, hogy az egymásra épülő felügyeleti szervek és háttérintézmények egyszerű körét határozzák meg: teljes leépítés legyen ott, ahol a termeléstől már elidegenedett, vagy az intézményi átszervezések miatt ágazati kapcsolódásai miatt elvesztett, a termelést gátló hatású szervezetek vannak. Javasolta az APEH és a bankok irodaház és bankpalota célú beruházásaira felhalmozási adó megállapítását.

Vona Ferenc (Pest m., 18. vk.) ráckevei körzeti állatorvos véleménye szerint a betervezett költségvetési törvényt rossz és lényegesen jobbra nem is lehetett. Indoklással elmondta, hogy nem lehet jó költségvetés az, amelynek bevételei sokkal kisebbek, mint a kiadásai; amely elvonásokkal csökkenti a munkakedvet, szinte lehetetlenné teszi a termelő beruházásokat, a műszaki-technikai fejlesztést, a bővített újratemetést — azaz saját létalapját emésztje fel. Tapasztalatait összegezve kifejtette, hogy szerte az országban az egyes ember általában gyarapodik, ügyesen gazdálkodik, miközben láthatóak a zsúfolt iskolák, a rozott mozik, a szegényes művelődési házak, a kopott tanárházak, az elavult kórházak, a málló falu múzeumok. Mindebből úgy tűnik: az állam gazdálkodik a legrosszabbul.

A képviselő javasolta a fegyveres szervezetekre, a védelemre szánt kiadások 20 százalékos mérséklését, s a társadalmi szervezetek működéséhez adott támogatások ugyancsak 20 százalékos mérséklését, hozzáfűzte, hogy társadalmi mozgalmakat a jelenlegi tapasztalatok szerint támogatás nélkül is lehet szervezni.

Radnai Gábor (Budapest, 48. vk.), a MÁV Vezérigazgatóságának mérnök ügyintézője csak a négyes variációt tartotta elfogadhatónak, ez van összhangban a pénzügypolitika által korábban meghirdetett céllal, miszerint vissza kell szorítani a költségvetés újraelosztó szerepét.

A pótdóó javasolt mértékének csökkentéséből származó hiányt a képviselő szerint a támogatások további leépítésével, takarékosági programmal és esetleg az állami tulajdonnak a tervezetnél nagyobb mértékű értékesítésével lehetne fedezni.

A pótdóó mértékének csökkentése és a támogatások leépítése között megfelelő arányt kell meghatározni, amely módot ad arra, hogy a gazdálkodók fejlesztési lehetőségei növekedjenek, de ugyanakkor nem fokozódnak a lakosság terhe.

Fábián Károly (Győr-Sopron megye, 13. vk.), a Petőházi Cukorgyár igazgatója gazdasági és morális értelemben válságosnak minősítette az ország jelenlegi helyzetét. Az ígéretek rendre beteljesületlenek maradtak, és hiányzik a perspektíva, pedig égető szükség volna a lépésváltásra — alapította meg. A pénzügyi kormányzat „kiapadhatatlan addótelek sokaságával” áll elő, tovább erősödik az elvonó-elosztó, más szóval fosztogató-osztogató mentalitás. Az újabb és újabb addótelek tovább szűkítik a fejlesztés mozgásterét — szögezte le.

Fábián Károly nem értett egyet a Pénzügyminisztérium javaslatával. Szerinte a kiadások csökkentésére kell törekedni: főképp a bürokratikus intézmények kiadásából és a védelmi költségekből kell lefaragni.

Keszthelyi Zoltán (Borsod-

Abaúj-Zemplén megye, 1. vk.), a MÁV Miskolci Vontatási Főnökségének műszere egyetértett azokkal a gondolatokkal, amelyeket már az előtte szólók között is megfogalmaztak: nem szabad növelni a vállalati elvonások mértékét.

Részletesen beszélt a Magyar Államvasutak jelenlegi gondjairól. Elmondta, hogy a vasút kritikus helyzetbe került, műszaki-technikai állapota folyamatosan romlik. A vasút egészét sújtó kedvezőtlen tendenciák megmutatkoznak a vasutas-dolgozók élet- és munkakörülményeiben. A személyi jövedelemadó tovább élezte a helyzetet. Szólt arról is, hogy a vasúti menetdíjak jövőre tervezett 30, illetve a belföldi és export-import fuvardíjak 20 százalékos emelkedése sem az utazóknak, sem a fuvaroztatóknak, sem a MÁV-nak nem kedvező. Feltehetően ugyanis, hogy a megemelt díjak miatt kevesebben fognak utazni vasúton.

Indítványozta, hogy az Országgyűlés jövőre tűzze napirendre a termelő infrastruktúra teljes keresztmetszetének elemzését.

Szalai Gyula (Fejér megye, 1. vk.), az Alba Regia Építőipari Vállalat kőműves brigádvezetője az ország jelenlegi gondjait boncolgatva elszomorítottan nevezte, hogy bár mindenki a kétkezi munkásoknak képviselőként lép fel, valójában sokan kizsákmányolók törekseinek, s csupán annak a rétegnek az érdekeit próbálják előtérbe állítani, amelyhez tartoznak. Ezzel szemben a magyar munkáosztály, a parasztság, a dolgozó társadalom eddig összességében minden rétegnek az érdekeit megpróbálta képviselni. A költségvetés tervezeteivel kapcsolatban kérte a pénzügyi kormányzatot, tekintse át: valóban szükség van-e a 20 milliárd forint deficitre. Egyébként bizalmát fejezte ki a kormány iránt, lezögezte: aláveti magát annak a költségvetésnek, amelyet az Országgyűlés elfogad.

Vörösné Csuka Mária (Komárom m., 9. vk.), az Ácsi Cukorgyár műszereke-
mény szavakkal bírálta a

jelenlegi pénzügyi politikát, amely arra biztatja a vállalatokat, hogy termeljenek többet, ugyanis így az elvonás mértéke is növekedhet. Nehezményezte, hogy a bürokratikus apparátus leépítése változatlanul igen lassan halad. Egyetértett azzal, hogy a költségvetés legkényesebb pontja a további eladósodás megakadályozása, azt viszont kifogásolta, hogy ennek érdekében fokozzák az elvonásokat a vállalatoknál.

Kifejezésre juttatta azt a meggyőződését: egyetlen Kormány sem engedheti meg magának, hogy elveszítse az állampolgárok bizalmát, s ehhez a gondolathoz kapcsolódva szólt a lakosság életkörülményeinek folyamatos romlásáról.

Bánfalvi András (Szabolcs-Szatmár m., 4. vk.), az Újfehértói Lenin Mgtsz. elnöke felröta a pénzügyi kormányzatnak, hogy a költségvetés egyensúlyának javítását a vállalatokat, a termelőszövetkezeteket sújtó terhek növelésével kívánja megvalósítani. Többek között ennek a következménye, hogy az 1250 termelőszövetkezet közül jelenleg több mint hatszáz alacsony hatékonysággal dolgozik, vagy veszteségesse vált. A képviselő szerint másutt kellene a terheket növelni. Például a társadalom azon sajátos rétegénél — a seftelőknel, a feketézőknel, az ügyeskedőknel —, amely az elmúlt években meggazdagodott. Jövedelmeként a bevezetett személyi jövedelemadó-rendszer sem tudja megadóztatni. Az adóhatóságoknak alaposan meg kellene vizsgálni: kik és milyen forrásból gyűjtöttek össze az elmúlt években milliárdok értékű vagyonot, építettek luxuslakásokat.

Reidl János (Somogy megye, 5. vk.), a Videoton Elektronikai Vállalat tagi gyáregységének csoportvezetője elmondta, hogy az év nyarán felhívta a pénzügyminiszter figyelmét az 1951 óta változatlan összegű napi díj tarthatatlanságára. Akkor azt az ígéretet kapta, hogy az 1989. évi költségvetés tárgyalásakor konkrét választ kap kérdésére. Mivel azonban sem az előter-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Megújulási szándék a népfreontosokban

Tervezett témája mellett más fontos kérdésekről is tárgyalt tegnap, szerdán a népfreont Csongrád megyei elnöksége. Jóllehet, tagjai közül elég sokan maradtak távol, a hiányzás nem akadályozta a jelenlévőket, hogy számba vegyék az elkövetkező hetek, hónapok rendkívüli mozgalmi feladatait. Am előbb Rantal Zoltánt, a megyei tanács vb. terv- és munkaügyi osztályának vezetőjét hallgatták meg. Aki a megyei aktuális foglalkoztatáspolitikai kérdéseket taglalta. A vitában, egyebek mellett, többen fessegették az erdélyi magyar menekültek munkába állásának lehetőségeit, valamint általánosságban a külföldi munkavállalók megyei jellemzőit. Mint hallottuk, Csongrád megye munkáltatói készséggel fogadják a menekülteket, akik közülük tartózkodási engedélyt kértek, dolgozni is szeretnének. Általános tapasztalat: hogy bár okmányokkal legtöbbször nem tudják bizonyítani szakképzettségüket — pedig zömük az —, megállják a helyüket, jól dolgoznak. A vállalatok, intézmények erejükhez mérten elhelyezsükről is próbálnak gondoskodni — sajnos az adottságok szűkre szabottak —, albertletti hozzájárulást is biztosítanak. Hogy például a menekült családok elfogadható körülmények között élhessenek, nem városban, hanem vidéken keresnek nekik megelhetést. A külföldieknek egyébként — például a lengyeleknek — adnak munkavállalási engedélyt, amennyiben azzal nem gátolják, nehezítik a magyarok elhelyezkedését. A lengyel munkavállalók különben nem válogatóság, rövid időre, legfeljebb két

hetre „szegődnek” el, így a meglevő problémákat nem súlyosbítják. Ilyet például, mint a friss diplomások elhelyezkedése, az egészségügy középkeáderhiánya, az újrakezdő vállalkozókkal szemben támasztott követelmények, a szakképzés, átképzés hiányosságai. Nagy István elnök összefoglalójában többek között hangsúlyozta, a megyei elnökség elégedett azzal, hogy a megye munkáltatói a menekült magyarok sorsáért erkölcsi felelősséget is éreznek — ez így helyes.

Molnár Sándor titkár a népfreontmozgalom megújításának szükségességéről, módjairól szólt. Nagy kérdésekben kell dönteni az év fordulóján, s még a telen: a HNF Országos Tanácsa vitaanyagot bocsátott közre, javaslatokat tett a mozgáslom megújítására. Ez egyfajta alapja lehet a bizonyos izgalmas eszmecsereknél, de korlátja semmikeppen sem. Vagyis túl lehet lépni témakörén, arra is figyelni kell, mi hiányzik javaslatukból. Néhány izgalmas kérdés: milyen legyen a népfreont szerepe, önállósága, hogyan érvényesítse érdekegyeztetés és képviselői funkcióját? Tisztázásra vár a párt és a népfreont viszonya, s az is, vajon jó-e a jelenlegi szervezeti keret? Szükség van-e a mostani munkabizottságokra? Természetesen fölmerülhet a tisztújítás igénye is. Csongrád megyében e széles körű vitát a következő kettő hónapra tervezik. Az elnökség úgy határozott, januárban rendkívüli ülésen újra tárgyalják a megújulási programot, javaslatot, s ha szükségét látják, sajátjaikkal egészítik ki.

M. E.

Szegedi székhellyel

Magyar—svájci kft. alakult

A trolibuszok felsővezetékének ismert svájci gyártójával, a Kummier—Matter céggel egy évtizede áll üzleti kapcsolatban a Szegedi Közlekedési Vállalat. Előbb csak vásárlója volt, utóbb már az alkatrészyártásban is részt vett. Mivel a Szegeden készült trolitartozékok minőségével elégedettek voltak a svájciak, az üzleti szálakat a szorosabbra kívánták vonni. Ez egyébként nem egyoldalú érdek, hiszen a hazai trolibuszok közlekedésében érdekelt vállalatok importot takaríthatnak meg a hazai gyártással, a felesleggel pedig harmadik piacon jelenhetnek meg. A külföldi partner pedig további piacokat remél az üzlettől, amely a közeli napokban jött végül is létre. Megalakult a svájciak, a magyar Transelectro, valamint a BKV, a Debreceni Közlekedési Vállalat és az SZKV közötti felelősségű társaság, K+M Trolivill néven. (A dolog érdekessége, hogy a kft. még egy 1930-as

törvény szabályozta keretek közt alakult meg).

A szerződés szerint a társaság székhelye Szegeden lesz — a Pénzügyminisztérium engedélyének birtokában már csak a cégbíróági bejegyzésre várnak. Szegedre azért is esett a választás, mert az SZKV forgalmi tevékenység mellett a gyártásra alkalmas, s a kft. által majd berendező üzemcsarnoka van az SZKV-nak. A társaság 5 millió forintos tőkejéből 52 százalék a magyar vállalatoké, 48 pedig a svájci cége, mely egyébként a képződő nyereség rá jutó részéért alkatrészeket vásárol vissza, tehát nem kell devizában fizetni a nyereséget.

A kft. nem csupán gyárt, hanem tervez és szerel, vesz is elad, s a Kummier—Matter cég érekkörében levő országokban is megjelenhet termékeivel. Nem lehetetlen tehát, hogy Szegeden készülő váltók vagy más alkatrészek jutnak el a világ másfelé gépeit oldalon felsorolt országaiba.